

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSİYALAR VAZIRLIGI

SAMARQAND DAVLAT VETERINARIYA MEDITSINASI,
CHORVACHILIK VA BIOTEXNOLOGIYALAR UNIVERSITETI

QUYONCHILIK

FANI BO'YICHA

SILLABUSI

(Sirtqi ta'lif 2-bosqich talabalari uchun)

Bilim sohasi:	800000	- Qishloq, o'rmon, baliq xo'jaligi va veterinariya
Ta'lif sohasi:	810000	- Qishloq xo'jaligi
Ta'lif yo'nalishi:	60811500	- Zooingeneriya (qorako'lchilik)

Samarqand – 2024

Modul / FAN SILLABUSI
Zooinjeneriya fakulteti
60811500 – Zooinjeneriya (qorako‘lchilik)

Fan nomi:	Quyonchilik
Fan turi:	Majburiy
Fan kodi:	Q1306
Yil:	2024-2025
Semestr:	4
Ta’lim shakli:	Sirtqi ta’lim
Mashg‘ulotlar shakli va semestrga ajratilgan soatlar:	180
Ma’ruza	10
Amaliy mashg‘ulotlar	14
Laboratoriya mashg‘ulotlari	4
Seminar	–
Mustaqil ta’lim	152
Kredit miqdori:	6
Baholash shakli:	Imtihon
Fan tili:	O‘zbek

Fan maqsadi (FM)	
FM1	Talabalarda quyonchilikning rivojlanish istiqbollari, xalqimizga parhyez go‘sht, chidamli va chiroqli mo‘yna xomashyosi, qimmatli va sifatli tivit yetishtirib beruvchi manba ekanligi haqida tushuncha berish hamda shu soha bo‘yicha mos bilim, o‘qitish uslubi bo‘yicha ko‘nikma va malakan shakllantirishdir.

Fanni o‘zlashtirish uchun zarur boshlang‘ich bilimlar	
1.	Zoologiya
2.	Biologiya
3.	Urchitish
4.	Kimyo

Ta’lim natijalari (TN)	
Bilimlar jihatidan:	
TN1	Quyonchilikning rivojlanish tarixi va hozirgi holati, quyonlarning kelib

Taqrizchilar:	Z.T. Rajamurodov – Sharof Rashidov nomidagi SamDU “Odam va hayvonlar fiziologiyasi va biokimyo” kafedrasasi professori, b.f.d. A.M. Vaxidova – Samarqand Davlat Tibbiyot universiteti “Mikrobiologiya, virusologiya va immunologiya” kafedrasasi dotsenti, b.f.n.
----------------------	--

Mazkur Sillabus universitet o‘quv-uslubiy Kengashning 2024 yil 20.08. sonli yig‘ilishi bayoni bilan tasdiqlangan.

Mazkur Sillabus “Yaylov chorvachiligi, qorako‘lchilik, asalarichilik va ipakchilik” kafedrasining 2024 yil 20.08.1 sonli yig‘ilishi bayoni bilan ma’qullangan.

O‘quv-uslubiy boshqarma boshlig‘i

Fakultet dekani
Kafedra mudiri
Tuzuvchi

R. Ro‘ziqu洛
O.Boymatov
R.Ruzimuradov
B.Ibragimov

- tarixiy jarayonlarni sharxlay bilsa;
- **b) 4 baho olish uchun talabaning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:**
- fanning mohiyati va mazmunini tushungan, fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiy va mantiqiy chalkashliklarga yo'l qo'ymasa;
- fanning mazmunini amaliy ahamiyatini tushingan bo'lsa;
- fan bo'yicha berilgan vazifa va topshiriqlarni o'quv dasturi doirisida bajarsa;
- fan bo'yicha berilgan savollarga to'g'ri javob bera olsa;
- fan bo'yicha konspektini puxta shakllantirgan bo'lsa;
- fan bo'yicha mustaqil topshiriqlarni toliq bajargan bo'lsa;
- fanga tegishli qonunlar va boshqa me'syoriy xujjatlarni o'zlashtirgan bo'lsa.
- **v) 3 baho olish uchun talabaning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:**
- fan haqida umumiylar tushunchaga ega bo'lsa;
- fandagi mavzularni tor doirada yoritib, bayon qilishda ayrim chalkashliklarga yo'l qo'yilsa;
- bayon qilish ravon bolmasa;
- fan bo'yicha savollarga mujmal va chalkash javoblar olinsa;
- fan bo'yicha matn puxta shakllantirilmagan bolsa.
- **g) quyidagi hollarda talabaning bilim darajasi qoniqarsiz 2 baxo bilan baholanishi mumkin:**
- fan bo'yicha mashg'ulotlarga tayorgarlik korilmagan bo'lsa;
- fan bo'yicha mashg'ulotlarga doir hech qanday tasavvurga ega bo'limasa;
- fan bo'yicha matnlarni boshqalardan ko'chirib olganligi sezilib tursa;
- fan bo'yicha matnda jiddiy xato va chalkashliklarga yol qoyilgan bo'lsa;
- fanga doir berilgan savollarga javob olinmasa;
- fanni bilmasa.

Fan o'qituvchisi haqida ma'lumot

Mualliflar:	B.B.Ibragimov - "Yaylov chorvachiligi, qorako'Ichilik, asalarichilik va ipakchilik" kafedrasi assistenti, qishloq xo'jaligi fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD).
E-mail:	ibragimov.bakhodir@mail.ru
Tashkilot:	Samarqand davlat veterinariya meditsinası, chorvachilik va biotexnologiyalar universiteti "Yaylov chorvachiligi, qorako'Ichilik, asalarichilik va ipakchilik" kafedrasi

	chiqishi, ularni xonakilashtirish, ayrim tana qismlarining morfofiziologik xususiyatlari, konstitusiya tiplari haqida bilimga ega bo'lishlari kerak;
TN2	Quyon va mo'ynali hayvonlarni tabiy oziqlanishi va yashashi, go'sht mahsuldarligi, teri mahsuldarligi kabilarni, shuningdek tivit va qo'shimcha mahsulotlar yetishtirish asoslarini bilishlari lozim;
TN3	Zotlarga tavsif, naslchilik ishlari, urchitish, oziqlantirish, mo'ynali hayvonlarning xo'jalik foydali belgilari va biologik xususiyatlari haqida bilimga ega bo'lishlari kerak;
TN4	Mo'ynali hayvonlarining mahsuldarligini o'rganish masalalarida sohani yuritish xususiyatlarini bilishi kerak;
	Ko'nikmalar jihatidan:
TN5	Quyonchilikning xalq xo'jaligidagi ahamiyati va uning rivojlanish istiqbollarini bilishi; quyon va mo'yna hayvonlarining asosiy biologik xususiyatlarini aniqlay oladi;
TN6	Hayvonlar tanasini anatomo-morfologik tuzilishinibilishi; go'sht, mo'yna, teri, hamda tivit mahsulotlarini farqlay oladi;
TN7	Quyonlarning mahsuldarlik yo'nalishi bo'yicha zotlari va ularning oziga xos parvarishlash texnologiyalarini, quyon va mo'yna hayvonlarini oziqlantirish va asrash sharoitlari baho bera oladi;
TN8	Quyonchilik va mo'ynachilik fermalarini tashkil etish chora tadbirlari va ulardan samarali foydalanan usullarini qo'llashni biladi.

Fan mazmuni	
Mashg'ulotlar shakli: ma'ruza (M)	
M1	Quyonchilikning ahamiyati, rivojlanish tarixi va istiqbollari.
M2	Quyonlarning kelib chiqishi va biologik xususiyatlari.
M3	Quyon zotlari va ularning tasnifi.
M4	Quyonlarni oziqlantirish texnologiyasi.
M5	Quyonlarni saqlash usullari.
Mashg'ulotlar shakli: amaliy mashg'ulotlar (A)	
A1	Quyonlarning eksteryeri va konstitusiyasi
A2	Quyonlardan o'Ichamlar olish, indekslarini chiqarish, tirik vaznni aniqlash
A3	Quyonlarni mahsuldarligini hisobga olish
A4	Quyonchilikda urug'lanadirish va bolalatish yillik rejasini tuzish
A5	Quyonchilikda zootexniya naslchilik hisoboti
A6	Quyonlarga oziqa ratsionini tuzish uslubi va tahlili
A7	Quyonxonada mikroqlim ko'rsatkichlariga bo'lgan talablar
Mashg'ulotlar shakli: laboratoriya mashg'ulotlar (L)	

L1	Junning morfologik tarkibini o'rganish
L2	Quyonxonada zaharli gazlar miqdorini aniqlash
	Mustaqil ta'lif (MT)
1.	O'zbekistonda urchitiladiga quyon zotlari haqida ma'lumotlar
2.	Quyonlarning terisi va jun qatlami tarkibi
3.	Harakat organlari tizimi
4.	Ko'payish organlari tuzilishi
5.	Nerv tizimi, sezgi organlari va ichki sekretsiya bezlari
6.	Quyonlarni urchitishni tashkil etish
7.	Broyler yo'naliqidagi quyonlarni urchitish
8.	Go'sht-teri yo'naliqidagi quyonlarni urchitish
9.	Tivit yo'naliqidagi quyonlarni urchitish
10.	Aralash tipda quyonlarni oziqlantirish
11.	Quruq tipda oziqlantirish
12.	Mo'ynali hayvonlarni urchitish hududlari va tabiiy iqlim sharoitlari
13.	Tovar mahsulotlari ishlab chiqarish jarayonlari
14.	Ekologik omillarni mo'ynali hayvonlarga ta'siri
15.	Quyon va mo'ynali hayvonlarni urchitish usullari
16.	Bolalarini asrash, parvarishlash, etiltirish jarayonlari
17.	Mo'ynali hayvonlarda belgilarning irsiyanishi
18.	Naslchilik ishlari. Toza holda va chatishtirish usullarini o'rganish
19.	Quyonlarni asrash texnologiyasi
20.	Quyonlardan biomaterial sifatida foydalanish
21.	Quyonlardan o'lchamlar olish, indekslarini chiqarish, tirik vaznini aniqlash
22.	Quyonlarni mahsuldarligini hisobga olish
23.	Quyonchilikda urug'lantirish va bolalatish yillik rejasini tuzish
24.	Quyonchilikda zootexniya naslchilik hisoboti
25.	Quyonlarga oziqa ratsionini tuzish uslubi va tahlili
26.	Quyonxonada mikroiqlim ko'rsatkichlariga bo'lgan talablar

Asosiy adabiyotlar	
1.	Комлацкий В. И., Логинов С. В., Комлацкий Г. В., Игнатенко Я. А. Эффективное кролиководство: учеб. пособие / Краснодар: КубГАУ, 2013. – 224 с.
2.	Микрюкова, О.СПолковникова. О.; Кролиководство : учебно-методическое пособие / – Пермь : ИПЦ «Прокрость», 2016. – 106 с.
3.	Микрюкова О.С. Звероводство. Учебно-методическое пособие. Пермь иппц «Прокрость» 2018. –200 с
4.	Ballasov U., Mamatiminov Sh. Quyonchilik. O'quv qo'llanma. ToshDAU, tahririyati nashriyoti, 2016 yil.

5.	Qo'ziyev I.A, Qo'chqorovA.X. Quyon va nutriya go'sht mo'yna. O'quv qo'llanma. Toshkent, Dizayn-Press, 2013yil.
Qo'shimcha adabiyotlar	
1.	Mirziyoyev Sh.M. Yangi O'zbekistonda erkin va farovon yashaylik. "Toshkent, "Tasvir" nashriyot uyi, 2021 yil. – 52 bet.
2.	Mirziyoyev Sh.M. Insonparvarlik, ezzulik va buniyodkorlik-milliy g'oyamizning poydevoridir. Toshkent, "Tasvir" nashriyot uyi, 2021 yil. – 36 bet.
3.	Mirziyoyev Sh.M. Yangi O'zbekiston taraqqiyot strategiyasi. Toshkent, "O'zbekiston" nashriyoti, 2022 yil. – 416 bet.
4.	O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 28-martdag'i "Veterinariya va chorvachilik sohasida davlat boshqaruvi tizimini tubdan takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PF-5696 son Farmoni.
5.	Валитов, Х.З. Кролиководство: методические указания и рабочая тетрадь для лабораторно
6.	Агейкин, А.Г. Технологии кролиководства [Электронный ресурс]: метод. указания Ч1. Краснояр. гос. аграр. ун
7.	Исмаилов М.Ш., Бозоров С.Р., Ибрагимов Б.Б. Куёнчилик Амалий қўлланма. Самарканд 2019.
8.	Исмаилов М.Ш., Ибрагимов Б.Б., Ҳайдаров Э.И., Шокиров Л.Х. Фермер ва шахсий ҳўжаликларда қўёнларни урчиши, озиқлантириш ва саклаш бўйича тавсиянома. Самарканд 2020.

Talabaning fan bo'yicha o'zlashtirish ko'rsatkichini nazorat qilishda quyidagi mezonlar tavsija etiladi:

a) 5 baho olish uchun talabaning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fanning moxiyati va mazmunini to'liq yorita olsa;
- fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiylik va mantiqiylik saqlanib, ilmiy xatolik va chalkashliklarga yo'l qo'ymasa;
- fan bo'yicha mavzu materiallarining nazariy yoki amaliy ahamiyati haqida aniq tasavvurga ega bo'lsa;
- fan doirasida mustaqil erkin fikrlash qobiliyatini namoyon eta olsa;
- berilgan savollarga aniq va lo'nda javob bera olsa;
- konспектga puxta tayyorlangan bo'lsa;
- mustaqil topshiriquqlarni to'liq va aniq bajargan bo'lsa;
- fanga tegishli qonunlar va boshqa meъyoriy-xuquqiy xujjatlarni to'liq o'zlashtirgan bo'lsa;
- fanga tegishli mavzulardan biri bo'yicha ilmiy maqola chop ettirgan bo'lsa;